

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/30/2022
Identifikačné číslo spisu: 8519200490
Dátum vydania rozhodnutia: 25.04.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:8519200490.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému H. E., narodenému XX. I. XXXX, H., Q. XXX/XX, o zaplatenie 4.171,26 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 6Csp/37/2019, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. júna 2021 sp. zn. 8CoCsp/41/2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. júna 2021 sp. zn. 8CoCsp/41/2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. júna 2020 č. k. 6Csp/37/2019-74 žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), § 2 písm. a) a b), § 7 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 9, § 517 ods. 1 a 2 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa v predmetnom konaní domáhala zaplatenia 4.171,26 eur s príslušenstvom, a to titulom porušenia zmluvných podmienok žalovaným z uzatvorenej zmluvy o úvere. Žalobkyňa a žalovaný uzatvorili 9. decembra 2013 zmluvu o úvere č. 000000000093403 (ďalej aj len „zmluva o úvere“ alebo „zmluva“), na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanému peňažné prostriedky formou splátkového bezúčelového úveru vo výške 6.000 eur. Úver bol predčasne zosplatený k 1. marcu 2019. Žalovaný zaplatil celkovo sumu 6.087,63 eur. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva neobsahuje správny údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítaný na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Dodal, že je potrebné uviesť všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“). Uvedenie všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN je jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje

všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. V zmluve o úvere uzavretej medzi stranami sporu nie sú konkretizované a z obsahu zmluvy nevyplýva, ktoré údaje boli použité pre výpočet RPMN. Predmetná zmluva o úvere tak neobsahuje zákonom stanovenú podstatnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z., preto poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 tohto zákona. Žalobkyni vzhľadom na skutočnosť, že úver poskytnutý žalovanému je bezúročný a bez poplatkov vzniklo právo na vrátenie skutočne poskytnutého plnenia, teda poskytnutého úveru, bez úrokov a akýchkoľvek poplatkov. Žalobkyňa poskytla žalovanému úver vo výške 6.000 eur, pričom žalovaný do predčasného zosplatnenia zaplatil žalobkyni sumu 6.087,63 eur, teda zaplatil viac, ako mal. Vzhľadom na túto skutočnosť považoval súd prvej inštancie žalobu za nedôvodnú. Rozhodnutie o trovách konania bolo odôvodnené právne ust. § 255 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zákonov (ďalej tiež len „CSP“) a vecne úspechom žalovaného v konaní v plnom rozsahu, ktorému však žiadne trovy v tomto konaní nevznikli.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Prešove (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) rozsudkom z 24. júna 2021 sp. zn. 8CoCsp/41/2020 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 CSP potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žalobkyňa nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil jeho vecnou správnosťou. Uviedol okrem iného, že súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že uzatvorená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou a úver je bezúročný a bez poplatkov. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o RPMN uvedenej v zmluve, mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy. V zmluve je taktiež nesprávne uvedená celková čiastka, ktorú musí žalovaný zaplatiť. Do tejto čiastky žalobkyňa bez akýchkoľvek pochybností nezahrnula doplnkové služby, a to poistenie výdavkov vo výške 2,46 eur mesačne (pri počte 120 mesačných splátok ide o sumu 295,20 eur). Z uzatvorenej zmluvy o úvere nevyplýva možnosť spotrebiteľa odmietnuť ponúkané doplnkové služby. Takto vopred naformulované doplnkové služby nemožno hodnotiť inak ako jednu z podmienok uzatvorenia zmluvy. Ďalej dodal, že ak žalovaný pri výpočte RPMN nezohľadnil všetky náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od správne uvedených celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je nepochybné, že v zmluve musí byť táto čiastka uvedená správne. S nesprávne uvedenou RPMN v neprospech spotrebiteľa a s nesprávne uvedenou celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je spojená sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania bolo odôvodnené právne ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP a vecne úspechom žalovaného v konaní v plnom rozsahu, ktorému v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj len „dovolateľka“) dovolanie. Dovolanie odôvodnila ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, t. j. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Navrhla zrušenie rozsudkov nižších súdov a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedla, že vo veci boli nesprávne vyriešené odvolacím súdom právne otázky (na ktorých rozhodnutie stálo), a to: 1/ Je jedným z predpokladov použitých na výpočet RPMN aj konkrétny matematický výpočet RPMN, ktorý je potrebné uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere za účelom splnenia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z.? a 2/ Bolo povinnosťou žalobkyne zahrnúť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom aj v prípade, že poistenie nebolo podmienkou pre získanie spotrebiteľského

úveru, resp. pre jeho získanie za ponúkaných podmienok, pričom v konaní nebola preukázaná povinnosť spotrebiteľa uzatvoriť poistenie schopnosti splácať úver? Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) z 24. februára 2021 sp. zn. 7Cdo/183/2020, kde sa uvádza, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. K druhej otázke ešte dodala, že poplatok za poistenie schopnosti splácať úver (poistné) nepatrí do celkových nákladov spotrebiteľa, a teda nemal byť zahrnutý do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, keďže spotrebiteľ nemusel navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

4. Žalovaný v rámci vyjadrenia k dovolaniu uviedol, že má záujem vyrovnat' svoj dlh voči žalobkyni, požaduje však splátky vzhľadom na svoju nepriaznivú finančnú situáciu.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a tiež dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V danom prípade žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolací súd po zistení, že v tejto časti sú splnené všetky podmienky dovolacieho konania (vrátane odôvodnenia dovolania prípustným dovolacím dôvodom a jeho riadneho vymedzenia) pristúpil k skúmaniu predpokladov prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, pričom dospel k záveru, že tieto sú splnené. Rozhodnutie odvolacieho súdu totiž záviselo od dovolateľkou vymedzenej právnej otázky/otázok.

10. V danej veci odvolací súd konštatoval, že ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom.

11. Podľa uznesenia najvyššieho súdu z 24. februára 2021 sp. zn. 7Cdo/183/2020 (R 86/2021 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 7/2021) z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení do 31. marca 2015 nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet. Takúto požiadavku

prítom nie je možné vyvodit' gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia.

12. Za opísanej situácie dôsledkom nech aj nevedomého odklonu odvolacieho súdu pri riešení dovolaníu nastolenej otázky od vyššie uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu, reprezentujúceho vo vzťahu k posudzovanému problému ustálenú judikatúru dovolacieho súdu, bolo treba mať za to, že dovolateľka opodstatnene namietala existenciu ňou uplatneného dovolacieho dôvodu aj dôvodu prípustnosti dovolania, na ktorý sa dovolaníu poukazovalo. Dovolanie je preto v danej veci prípustné a tiež dôvodné.

13. Pokiaľ ide o riešenie ďalšej právnej otázky dovolací súd uvádza (obiter dictum), že je potrebné mať na zreteli, aby predmetný záver odvolacieho súdu mal oporu v skutkových zisteniach súdu prvej inštalencie (napr. pri otázke možnosti odmietnutia poistenia); je potrebné dôsledne postupovať v súlade s ust. § 382 až § 384 CSP (dbať na to, aby záver súdu prípadne nebol prekvapivý).

14. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštalencie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami preto zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúc za to, že náprava zrušením len rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP).

15. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštalencie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštalencie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.